

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr.26/1-76-6554

Chișinău

21 iunie 2023

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.23 alin.(2) lit. c) din Legea cu privire la actele normative nr.100/2017, se prezintă spre examinare *proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (asigurare transfer atribuții conform Legii nr.178/2020 pentru modificarea unor acte normative)*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.405 din 21 iunie 2023.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Finanțelor.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română - 1 filă și în limba rusă - 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română - 20 file și în limba rusă - 22 file);
3. Nota informativă - 4 file;
4. Sinteza obiecțiilor și propunerilor - 50 file;
5. Tabel comparativ - 38 file;
6. Aviz de compatibilitate - 3 file;
7. Expertiza anticorupție - 5 file;
8. Proces verbal al ședinței interinstituționale din 07 iunie 2023 - 3 file;
9. Avize - 33 file.

**Secretar general
adjunct al Guvernului**

Igor PȘENICINȚI

Ex Domnița Hanganu
domnita.hanganu@gov.md
Tel: 069333640

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	203
"dd" 06	2023
Ora	

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242 696

E-mail:
cancelaria@gov.md

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr.405

din 21 iunie 2023

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (asigurarea transferului de atribuții conform Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative)

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

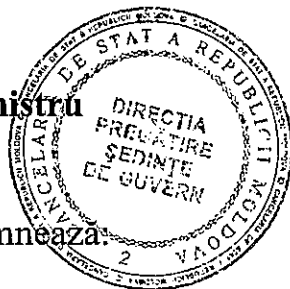
Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (asigurarea transferului de atribuții conform Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative).

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Ministrul justiției

DORIN RECEAN

Veronica Sirețeanu

Veronica Mihailov-Moraru

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****privind modificarea unor acte normative (asigurarea transferului de atribuții conform Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative)**

Art. I. – Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297-300, art. 544) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 11¹, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Până la soluționarea definitivă a cauzei în instanța de contencios administrativ, nu poate fi suspendată executarea actelor Băncii Naționale ce țin de domeniul politicii monetare și valutare, inclusiv de măsurile de salvagardare sau măsurile de stabilizare financiară, actelor Băncii Naționale cu privire la aplicarea instrumentelor de rezoluție, cu privire la instituirea procedurii de redresare, de remediere, de administrare specială și/sau provizorie a entităților supravegheate de Banca Națională, cu privire la suspendarea sau retragerea licenței, autorizației, avizului, aprobării sau confirmării emise entităților supravegheate de Banca Națională, cu privire la suspendarea activității sau radierea din registru a entităților supravegheate de Banca Națională, cu privire la inițierea procedurii de lichidare silită a băncilor sau a societăților de asigurare sau de reasigurare, actelor Băncii Naționale adoptate în procesul de evaluare și supraveghere a calității acționarilor/asociaților și persoanelor cu funcții de conducere a entităților supravegheate de Banca Națională, precum și actelor și măsurilor implementate de Banca Națională, de administratorul special sau de lichidator în cursul rezoluției băncii, societății de asigurare sau de reasigurare sau în cursul lichidării silită a băncii, societății de asigurare sau de reasigurare.”

2. Articolul 25:

la alineatul (2), după cuvintele „Legii privind redresarea și rezoluția băncilor” se introduce textul „și a Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare”;

la alineatul (3), după cuvintele „Legii privind redresarea și rezoluția băncilor,” se introduce textul „și a Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare”;

3. Articolul 75¹:

la alineatul (1), textul „băncii/unității de schimb valutar” se substituie cu cuvintele „entității supravegheate”;

la alineatul (8):

în prima propoziție, cuvântul „băncii” se substituie cu textul „entității supravegheate, cu excepția celei menționate la alin. (9)”;

în propoziția a doua, în ambele cazuri, cuvântul „băncii” se substituie cu cuvintele „entității supravegheate”.

4. Articolul 75²:

se completează cu alineatele (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:

„(2¹) Sancțiunile, măsurile sancționatoare și măsurile de supraveghere, care pot fi aplicate de Banca Națională față de subiecții prevăzuți în Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare, se aplică de către organele de conducere ale Băncii Naționale împuternicite în acest sens conform Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare.

(2²) Sancțiunile, măsurile sancționatoare, măsurile de supraveghere, măsurile de remediere și măsurile de stabilizare, care pot fi aplicate de Banca Națională față de subiecții prevăzuți în Legea nr. 139/2007 asociațiilor de economii și împrumut, Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit și în Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebanară, se aplică de către guvernator, prim-viceguvernator, viceguvernatori, cu excepția celor de suspendare a activității sau a licenței, de retragere a licenței ori a altui act permisiv sau de radieră din registru, care sunt de competența Comitetului executiv.”;

la alineatul (3), cuvintele „și a măsurilor de remediere” se substituie cu textul „, a măsurilor de remediere și a măsurilor de stabilizare”;

alineatul (11):

la litera a), în ambele cazuri, cuvântul „băncii” se substituie cu cuvintele „entității supuse supravegherii”;

la literele b) și c), cuvintele „unității de schimb valutar” se substituie cu cuvintele „entității supuse supravegherii”.

Art. II. – Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139/2007 (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 112-116, art. 506), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În tot textul legii, cuvintele „filială”, „reprezentanță”, „filială și reprezentanță”, „filială sau reprezentanță”, „filială și/sau reprezentanță”, „filială/reprezentanță”, „filiale și reprezentanțe”, la orice formă gramaticală, se substituie corespunzător cu cuvintele „sucursală” și „sucursale”, la forma gramaticală corespunzătoare.

2. La articolul 9 alineatul (2) litera d), cuvintele „în filiale și în reprezentanțe” se substituie cu cuvintele „în sucursale”.

3. La articolul 28 alineatul (6), cuvintele „autorității de supraveghere” se substituie cu cuvintele „de stat”.

4. Articolul 29:

la alineatul (2), cuvintele „filialelor și de deschidere a reprezentanțelor” se substituie cu cuvântul „sucursalelor”;

la alineatul (3), cuvintele „filiale și a deschide reprezentanțe” se substituie cu cuvântul „sucursale”.

5. La articolul 31 alineatul (9), numărul „10” se substituie cu numărul „30”.

6. Articolul 46 se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și alte persoane să prezinte orice informații de care dispun, referitoare la activitatea asociațiilor, membrii și administratorii acestora.”

7. Denumirea capitolului X va avea următorul cuprins:

**„Capitolul X
ÎNCĂLCĂRI, SANCTIUNI ȘI MĂSURI DE STABILIZARE. FONDUL DE
STABILIZARE”.**

8. Articolul 49 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 49.** Încălcări, sancțiuni și măsuri de stabilizare

(1) Încălcări se consideră:

a) încălcarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii;

b) încălcarea condițiilor și restricțiilor de licențiere sau a condițiilor și restricțiilor din actele permissive prevăzute de prezenta lege;

c) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri de stabilizare dispuse de autoritatea de supraveghere și/sau încălcarea acordului privind măsurile de stabilizare;

d) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală, inclusiv în scopul prezentării incorecte a situației financiare;

e) neraportarea, raportarea cu întârziere, admiterea încălcărilor la prezentarea situațiilor financiare și altor rapoarte și informații sau prezentarea de informații neveridice/ incomplete/contradictorii;

(2) Dacă se constată că asociația de economii și împrumut, asociația centrală și/sau administratorii asociației/asociației centrale au admis încălcări, autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:

a) avertisment în scris;

b) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională a asociației (care includ dobânzile, comisioanele, penalitățile, alte plăți aferente împrumuturilor acordate, precum și dobânzile aferente investițiilor financiare și alte venituri operaționale), realizat în anul precedent sau, în cazul duratei de

activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 5 000 de lei;

c) amendă aplicată administratorilor, în mărime de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:

1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul asociației de economii și împrumut, precedente datei la care s-a constatat fapta;

2) perioada totală lucrată în cadrul asociației de economii și împrumut, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;

3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul asociației de economii și împrumut, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

4) perioada totală lucrată în cadrul asociației de economii și împrumut, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

d) suspendarea licenței;

e) retragerea licenței;

f) retragerea confirmării din funcție a administratorilor;

g) plasarea asociației sub administrare specială în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii.

(3) În cazul constatării încălcărilor specificate la alin.(1), fie în cazul în care s-a înrăutățit starea financiară a asociației, autoritatea de supraveghere este în drept să aplice următoarele măsuri de stabilizare:

a) să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor;

b) să dispună restituirea față de debitor a tuturor plăților prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale debursate conform contractului de împrumut, în cazul încălcării prevederilor art. 8 alin. (3³) lit. b) și ale art. 10 lit. h) și i);

c) să încheie cu asociația un acord care prevede măsuri de stabilizare;

d) să interzică angajarea într-un nou tip de activitate;

e) să impună cerințe suplimentare de raportare;

f) să limiteze ori să suspende activitățile prevăzute de prezenta lege până la lichidarea încălcărilor constatate;

g) să prescrie suspendarea sau eliberarea din funcție a administratorilor și/sau să impună asociației să nu achite nici unui administrator sau angajat al asociației suplimente, prime și alte adaosuri la salariul funcției;

h) să impună asociației să nu stabilească rate ale dobânzii la împrumuturi și la depuneri de economii la un nivel care ar putea influența negativ situația financiară a asociației;

i) să interzică desfășurarea activității prin anumite sucursale și/sau să interzică constituirea sucursalelor;

j) să dispună reorganizarea prin fuziune sau dezmembrare.

(4) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de stabilizare se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale autorității de supraveghere. Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de stabilizare sau independent de acestea.”

9. Articolul 55:

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Consiliul este constituit din 7 membri aleși pe o perioadă de 5 ani, de către adunarea generală a asociației centrale din lista de candidați nominalizați de către asociațiile care dețin licență de activitate. Președintele consiliului este ales și este revocat de către consiliu.”;

alineatul (8) va avea următorul cuprins:

„(8) Administratorii asociațiilor pot fi membri ai consiliului asociației centrale.”

Art. III. – Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 316-321, art. 546), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În tot textul legii, cuvintele „autoritate publică competentă”, „bancă comercială” și „bănci comerciale”, la orice formă gramaticală, se substituie, corespunzător, cu cuvintele „autoritate de supraveghere”, „bancă licențiată” și „bănci licențiate”, la forma gramaticală corespunzătoare.

2. La articolul 6 alineatul (11), cuvântul „informațiilor” se substituie cu textul „aplicate informațiilor prezentate de către sursele de formare a istoriilor de credit”, iar cuvintele „bănci comerciale” se exclud.

3. La articolul 13 alineatul (6), textul „Legii nr. 1227/1997 cu privire la publicitate” se substituie cu textul „Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate”.

4. La articolul 17:

alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) Reglementarea și supravegherea activității birourilor istoriilor de credit se exercită de autoritatea de supraveghere, în modul prevăzut de prezenta lege..

(2) În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit/utilizatorii istoriilor de credit sunt entități supravegheate de Banca Națională a Moldovei conform Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, aceasta verifică, în cadrul procesului de supraveghere a entităților respective, veridicitatea

informației prezentate de către acestea la biroul istoriilor de credit și a corectitudinii utilizării rapoartelor de credit. Încălcarea de către entitățile respective a prevederilor prezentei legi se sancționează în conformitate cu prezenta lege.”;

la alineatul (4), cuvintele „și Banca Națională a Moldovei vor avea” se substituie cu cuvintele „va avea”;

se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și alte persoane, să prezinte orice informații de care dispun, referitoare la activitatea birourilor istoriilor de credit, persoanele cu funcții de răspundere, deținătorii de participațiuni/acționarii și beneficiarii efectivi ai acestora.”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Prin actele normative ale autorității de supraveghere pot fi stabilite obligații de raportare pentru sursele de formare a istoriilor de credit și utilizatorii istoriilor de credit, față de autoritatea de supraveghere în vederea exercitării atribuțiilor de supraveghere a activității birourilor istoriilor de credit.”

5. La articolul 18:

alineatul (4) se completează cu o propoziție cu următorul cuprins: „Pe toată durata desfășurării activității sale, biroul istoriilor de credit este obligat să respecte cerințele stabilite pentru obținerea licenței.”;

alineatul (5) se completează cu cuvintele „și se varsă la bugetul de stat”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Taxele pentru reperfectarea licenței, pentru eliberarea copiei sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.”

6. Articolul 19 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 19.** Încălcări, sancțiuni și măsuri de remediere

(1) Încălcări se consideră:

a) încălcarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii;

b) încălcarea condițiilor și restricțiilor de licențiere sau a condițiilor și restricțiilor din actele permissive prevăzute de prezenta lege;

c) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri dispuse de autoritatea de supraveghere;

d) neraportarea, raportarea cu întârziere sau prezentarea de informații neveridice/ incomplete/contradictorii.

(2) În cazul în care biroul istoriilor de credit și/sau persoanele cu funcție de răspundere ale biroului istoriilor de credit au admis încălcările menționate la alin.(1), autoritatea de supraveghere, poate aplica următoarele sancțiuni:

a) avertisment în scris;

b) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională desfășurată în baza licenței, realizat în anul precedent sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 5 000 de lei;

c) amendă aplicată persoanei cu funcție de răspundere a biroului istoriilor de credit, în mărime de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:

1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul biroului istoriilor de credit, precedente datei la care s-a constatat fapta;

2) perioada totală lucrată în cadrul biroului istoriilor de credit, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;

3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul biroului istoriilor de credit, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

4) perioada totală lucrată în cadrul biroului istoriilor de credit, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta.

d) suspendarea licenței;

e) retragerea licenței.

(3) În cazul constatării încălcărilor specificate la alin. (1) sau în cazul în care continuitatea activității și/sau securitatea informației poate fi afectată de riscurile identificate de autoritatea de supraveghere, aceasta este în drept să aplice următoarele măsuri de remediere:

a) să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor;

b) să impună cerințe suplimentare de raportare;

c) să dispună efectuarea auditului tehnic independent în cazurile prevăzute la art. 17 alin. (8);

d) să prescrie modificarea normelor privind funcționarea sistemului informațional și/sau a normelor de securitate informațională;

e) să dispună înlocuirea persoanelor cu funcții de răspundere.

(4) În cazul în care sursele de formare a istoriilor de credit sau utilizatorii istoriilor de credit au admis încălcările menționate la alin. (1) lit.a), c) și d), autoritatea de supraveghere poate aplica acestora amendă în mărime de la 5 000 la 15 000 lei.

(5) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale autorității de supraveghere. Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de remediere sau independent de acestea.”

Art. IV. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Se completează cu articolul 290¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 290¹**. Activitatea neautorizată pe piața financiară nebancaară

Practicarea activităților profesioniste pe piața financiară nebancaară, reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei, fără act permisiv sau fără îndeplinirea condiției de înregistrare stabilite de lege pentru desfășurarea activităților respective,

se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale.”

2. La articolul 304 alineatele (1) și (2), cuvintele „persoanele licențiate sau autorizate” se substituie cu textul „persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate”.

3. Articolul 304²:

la alineatul (1), cuvintele „Practicarea activităților profesioniste pe piața financiară nebancaară fără licență sau autorizație” se substituie cu textul „Practicarea fără licență sau autorizație a activităților profesioniste pe piața financiară nebancaară, care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate de Comisia Națională a Pieței Financiare”;

la alineatul (6), cuvintele „persoanele licențiate sau autorizate” se substituie cu textul „persoanele care, potrivit legii, sunt licențiate sau autorizate”.

4. La articolul 304³ alineatul (2), cuvintele „Desfășurarea activităților pe piața financiară nebancaară cu încălcarea cerințelor” se substituie cu cuvintele „Desfășurarea activităților de către participanții la piața financiară nebancaară cu încălcarea cerințelor”.

5. Articolele 305-310, 310² și 310³ se abrogă.

6. La articolul 402 alineatul (1), după textul „, 290” se introduce textul „, 290¹”.

7. La articolul 404 alineatul (1), textul „302-310³” se substituie cu textul „302-304⁴, 310¹”.

Art. V. – Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170-175, art. 494), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Prezenta lege nu se aplică activităților licențiate, autorizate sau certificate din domeniul financiar (bancaar și nebancaar).”

2. La compartimentul I din anexa nr. 1, pozițiile 15-23 se exclud.

Art. VI. – La articolul 99 alineatul (3) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193-197, art.661), cu modificările ulterioare, litera b¹) va avea următorul cuprins:

„b¹) amendă aplicabilă administratorului, de la 1 la 100 de salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:

1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă electronică, precedente datei la care s-a constatat fapta;

2) perioada totală lucrată în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă electronică, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;

3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă electronică, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

4) perioada totală lucrată în cadrul prestatorului de servicii de plată sau în cadrul emitentului de monedă electronică, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;”.

Art. VII. – Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 108-112, art. 200), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 5 alineatul (8), textul „cu Legea nr.190/1994 cu privire la petiționare și” se exclude.

2. La articolul 7, alineatul (4¹) va avea următorul cuprins:

„(4¹) Organizațiile de creditare nebancară, în conformitate cu Legea nr.122/2008 privind birourile istoriilor de credit, au obligația de a prezenta birourilor istoriilor de credit informația confidențială referitoare la client.”

3. La articolul 11 alineatul (2), propoziția a doua va avea următorul cuprins:
„Plata pentru eliberarea avizului autorității de supraveghere la constituirea organizației de creditare nebancară constituie 2000 lei și se varsă la bugetul de stat.”

4. Articolul 20 alineatul (1):

la litera b), cuvintele „neîndeplinirea prescripțiilor autorității de supraveghere privind înlăturarea încălcărilor în activitate” se substituie cu textul

„neîndeplinirea prescripțiilor privind înlăturarea încălcărilor în activitate și/sau a cerințelor de aplicare a măsurilor de remediere, dispuse de autoritatea de supraveghere”;

se completează cu literele e) și f) cu următorul cuprins:

„e) împiedicarea exercitării de către autoritatea de supraveghere a atribuțiilor de supraveghere;

f) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală în scopul prezentării incorecte a situației financiare”.

5. La articolul 23:

la alineatul (4), litera d) va avea următorul cuprins:

„d) modul de prezentare a rapoartelor către autoritatea de supraveghere, inclusiv periodicitatea, forma și modul de completare al rapoartelor;”;

se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și alte persoane, să prezinte orice informații de care dispun, referitoare la activitatea organizațiilor de creditare nebanară, administratorii, deținătorii de participațiuni/acționarii și beneficiarii efectivi ai acestora.”

6. Articolul 24 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 24.** Încălcări, măsuri de remediere și sancțiuni

(1) Încălcări se consideră:

a) încălcarea prevederilor prezentei legi și/sau a actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii;

b) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri dispuse de autoritatea de supraveghere;

c) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală în scopul prezentării incorecte a situației financiare;

d) neraportarea, raportarea cu întârziere sau prezentarea de informații neveridice/incomplete/contradictorii, inclusiv în adresa birourilor istoriilor de credit.

(2) Dacă se constată că organizația de creditare nebanară, deținătorii și/sau administratorii ei au admis încălcări, autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:

a) avertisment în scris;

b) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională a organizației (care includ dobânzile, comisioanele, penalitățile, alte plăți aferente creditelor acordate/leasingului financiar, precum și dobânzile aferente investițiilor financiare și alte venituri operaționale), realizat în anul precedent sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 10000 de lei;

c) amendă aplicabilă administratorilor, de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:

1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul organizației de creditare nebancară, precedente datei la care s-a constatat fapta;

2) perioada totală lucrată în cadrul organizației de creditare nebancară, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;

3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul organizației de creditare nebancară, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

4) perioada totală lucrată în cadrul organizației de creditare nebancară, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

d) în cazul încălcării prevederilor aplicabile deținătorului conform Regulamentului privind transparența structurii de proprietate a organizației de creditare nebancară, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 41/4/2018 – amendă aplicată deținătorului organizației de creditare nebancară în mărime de până la 50% din mărimea deținerii în capitalul social al organizației (calculată la valoarea nominală pentru organizațiile de creditare nebancară sub formă de societăți pe acțiuni);

e) suspendarea activității ținând cont de prevederile art. 20 alin. (1) lit. b)-f);

f) radierea din Registru ținând cont de prevederile art. 20 alin. (2) lit. b).

(3) În cazul constatării încălcărilor menționate la alin. (1) și/sau în cazul implicării acestora în activități dubioase ori riscante, autoritatea de supraveghere are dreptul să dispună organizației de creditare nebancară următoarele măsuri de remediere:

a) să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor;

b) să dispună restituirea față de debitor a tuturor plăților prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale debursate conform contractului de credit sau a valorii de intrare a bunului din contractul de leasing financiar. Prezenta literă se aplică în cazul încălcării prevederilor art. 5 alin. (3³) lit. b) și ale art. 9 alin. (1) lit. e), e¹) și f);

c) să prescrie modificarea mecanismelor, procedurilor și/sau a regulamentelor interne;

d) să limiteze ori să suspende activitățile prevăzute de prezenta lege până la lichidarea încălcărilor constatate;

e) să dispună încetarea desfășurării activităților prin anumite sucursale/oficii secundare;

f) să interzică angajarea într-un nou gen de activitate de creditare nebancară;

g) să interzică temporar exercitarea funcțiilor sau să dispună înlocuirea administratorilor;

h) să impună cerințe suplimentare de raportare.

(4) În cazul încălcării prevederilor art. 5 alin. (3³) lit. b) și ale art. 9 alin. (1) lit. e), e¹) și f), organizația de creditare nebancară are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale, debursate conform contractului de credit/leasing financiar acordat, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plăți). Prezentele prevederi se aplică inclusiv în cazul în care organizația de creditare nebancară a transmis unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit/leasing financiar acordat.

(5) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere se efectuează în conformitate cu Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și actele normative ale autorității de supraveghere. Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de remediere sau independent de acestea.

Art. VIII. – Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 129-133, art. 229), cu modificările ulterioare se modifică după cum urmează:

1. Articolul 10:

la alineatul (17), cuvintele „autorității de supraveghere” se substituie cu cuvintele „de stat”;

alineatul (18) va avea următorul cuprins:

„(18) Taxa pentru reperfectarea licenței, pentru eliberarea copiei autorizate sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.”

2. La articolul 13 alineatul (2), cuvântul „contravenționale” se substituie cu cuvintele „conform prezentei legi”.

3. La articolul 14 alineatul (2), cuvântul „contravenționale” se substituie cu cuvintele „conform prezentei legi”.

4. La articolul 16 alineatul (5) litera b), cuvântul „contravenționale” se substituie cu cuvintele „conform prezentei legi”.

5. La articolul 18 alineatul (3), textul „, cu achitarea taxei corespunzătoare” se exclude.

6. Articolul 30:

la alineatul (16), cuvintele „autoritatea de supraveghere” se substituie cu cuvintele „Comisia Națională a Pieței Financiare”;

alineatul (30) va avea următorul cuprins:

„(30) În condițiile alin.(25) al prezentului articol, prin derogare de la prevederile art. 25 alin. (2) propoziția a doua și alin. (3) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, funcțiile membrilor consiliului societății și ale membrilor comitetului de audit pot fi exercitate de către angajații sau membrii organelor de conducere ale autorității de supraveghere. Desemnarea membrilor consiliului societății de asigurare sau de reasigurare și ai comitetului de audit este efectuată în conformitate cu prevederile Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, ale prezentei legi și ale altor acte normative și face obiectul aprobării autorității de supraveghere.”

7. Articolul 82:

la alineatul (9), prima propoziție va avea următorul cuprins:

„Pe perioada administrării speciale, drepturile și obligațiile consiliului societății și ale organului executiv din societatea de asigurare sau de reasigurare se suspendă, acestea fiind exercitate de către administratorii speciali.”;

se completează cu alineatul (9¹) cu următorul cuprins:

„(9¹) În cazul aplicării administrării speciale în calitate de instrument de rezoluție conform art. 80 alin. (7) lit. b), fără a aduce atingere alin. (9), drepturile și obligațiile acționarilor societății de asigurare sau de reasigurare se suspendă, cu excepția cazurilor de majorare a capitalului social și de convocare a adunării generale în acest sens.”

8. Articolul 107 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Taxa pentru înregistrarea în Registrul agenților de asigurare și agenților bancassurance constituie 200 lei pentru persoane fizice și 2000 lei pentru persoane juridice, și se varsă la bugetul de stat.”

9. La articolul 108 alineatul (2) litera d), după cuvintele „să desfășoare” se introduce cuvântul „doar”.

10. Articolul 110:

la alineatul (5), cuvintele „autorității de supraveghere” se substituie cu cuvintele „de stat”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Taxa pentru reperfectarea licenței, pentru eliberarea copiei sau a duplicatului licenței constituie 10% din taxa pentru eliberarea licenței și se varsă la bugetul de stat.”

11. La articolul 117, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Fără a aduce atingere prevederilor art. 122 alin.(9), la efectuarea controlului, la constatarea faptelor ce constituie încălcări, la aplicarea sancțiunilor și a măsurilor prevăzute de prezenta lege, se aplică corespunzător prevederile art. 75¹ alin. (1)-(4), alin. (7), alin. (8), alin. (10)-(11) și ale art. 75² alin. (3)-(6) și alin. (10)-(15) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și prevederile actelor normative ale autorității de supraveghere.”

12. Articolul 122:

la alineatul (2):

litera a) se completează cu cuvintele „în scris”;

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) amendă aplicabilă persoanei cu funcție de conducere sau persoanei care deține funcție-cheie, din cadrul societății de asigurare sau de reasigurare, din cadrul sucursalei societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe sau din cadrul intermediarului în asigurări și/sau în reasigurări, în mărime de la 1 la 100 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:

1) ultimele 12 luni lucrate în cadrul entității supravegheate respective, precedente datei la care s-a constatat fapta;

2) perioada totală lucrată în cadrul entității supravegheate respective, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;

3) ultimele 12 luni lucrate în cadrul entității supravegheate respective, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

4) perioada totală lucrată în cadrul entității supravegheate respective, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;”;

se completează cu literele c¹)-c³) cu următorul cuprins:

„c¹) amendă, aplicabilă persoanei fizice care exercită atribuțiile funcției actuariale, în mărime de la 10 000 lei până la 1 milion de lei;

c²) amendă, aplicabilă intermediarului în asigurări persoană fizică, de la 5000 lei până la 1 milion de lei;

c³) amendă aplicabilă persoanei fizice, alta decât cele menționate la lit. c), c¹), c²), în mărime de la 5000 de lei până la 1 milion de lei”;

la litera d), după cuvintele „de reasigurare” se introduce textul „, sau sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe, ”;

la litera g), după cuvintele „de reasigurare” se introduce textul „și/sau beneficiarului efectiv, ”

se completează cu litera g¹) cu următorul cuprins:

„g¹) amendă de până la valoarea dublă a beneficiului obținut ca urmare a încălcării, dacă acesta poate fi determinat;”;

litera k) se completează cu cuvintele „sau ale sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe”;

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Sancțiunile prevăzute la alin.(2) lit. a), c)-c³) și h) se aplică persoanelor cărora le poate fi imputată fapta, întrucât aceasta nu s-ar fi produs dacă persoanele respective și-ar fi exercitat în mod corespunzător responsabilitățile care decurg din îndatoririle funcției lor stabilite conform legislației, actelor normative emise în aplicarea prezentei legi și cadrului intern de administrare, ori, după caz, persoanelor în privința cărora Banca Națională a Moldovei constată că acestea nu acționează în conformitate cu regulile unei practici prudente și sănătoase și/sau că nu mai corespund cerințelor de reputație și competență adecvată naturii, extinderii și complexității activității participanților profesioniști pe piața asigurărilor și responsabilităților încredințate.”;

alineatul (8) se abrogă;

se completează cu alineatele (12) și (13) cu următorul cuprins:

„(12) Actele prin care sunt aplicate sancțiuni și/sau măsuri potrivit prezentei legi, se emit de către Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei. Sancțiunea prevăzută la alin. (2) lit. a) și măsurile de supraveghere prevăzute la art. 116 alin. (1) lit. a) și b) pot fi aplicate de către guvernatorul, prim-viceguvernatorul sau viceguvernatorii Băncii Naționale a Moldovei.

(13) Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile prevăzute de prezenta lege sau independent de acestea.”

Art. IX. – Dispoziții tranzitorii și finale:

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 iulie 2023, cu excepția alineatelor (2), (3), (5) și (11) ale prezentului articol, care intră în vigoare la data publicării prezentei legi.

(2) Până la 30 iunie 2023, Comisia Națională a Pieței Financiare va transmite bazele de date în formă electronică, inclusiv cele aferente sistemelor informatice, repozitoriile de fișiere, necesare pentru asigurarea implementării prevederilor Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative și pentru asigurarea exercitării atribuțiilor Băncii Naționale a Moldovei prevăzute la art. I din Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative.

(3) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, până la 30 iunie 2023, de la Comisia Națională a Pieței Financiare se transmit potrivit valorii contabile din data transmiterii, Băncii Naționale a Moldovei, sistemele informatice „SIREM” și „RCA Data”, textele codurilor sursă ale sistemelor informatice respective actualizate la ziua transmiterii, drepturile de utilizare, bunurile și actele conexe sistemelor informatice respective. Plățile pentru activele care se transmit potrivit primei propoziții se transferă în bugetul Comisiei Naționale a Pieței Financiare. Comisia Națională a Pieței Financiare constituie comisia de transmitere și, după coordonare cu Banca Națională a Moldovei, stabilește termenele de efectuare a transmiterii și

de perfectare a actelor de transmitere, care nu vor depăși data de 30 iunie 2023, precum și termenele de efectuare a plăților. Actele de transmitere semnate până la 30 iunie 2023 vor produce efecte juridice la data de 30 iunie 2023. Prevederile prezentului alineat constituie temei pentru efectuarea transmiterii sistemelor informatice, a textelor codurilor sursă ale sistemelor informatice, a bunurilor, drepturilor și actelor conexe sistemelor informatice respective. Constituirea comisiei de transmitere, stabilirea atribuțiilor acesteia și transmiterea propriu-zisă se efectuează în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 901/2015, în partea în care prevederile acestuia nu contravin prezentului alineat.

(4) Prin derogare de la art. 23 din Legea nr. 880/1992 privind Fondul Arhivistic al Republicii Moldova, în scopul asigurării integrității și evitării pierderii sau deteriorării, Comisia Națională a Pieței Financiare va transmite anticipat, spre păstrare permanentă în arhivele de stat din subordinea Agenției Naționale a Arhivelor, documentele din Fondul arhivistic de stat care se află la păstrare provizorie în arhiva Comisiei Naționale a Pieței Financiare și care au fost elaborate în perioada 1 ianuarie 2007 - 31 decembrie 2019, cu excepția documentelor ce țin de licențierea, autorizarea, avizarea și certificarea, retragerea licenței sau radierea din registru a entităților supravegheate până la 1 iulie 2023.

(5) Până la 30 iunie 2023, Comisia Națională a Pieței Financiare va transmite Băncii Naționale a Moldovei documentele ce se păstrează pe suport de hârtie, care vizează licențierea, autorizarea, avizarea, certificarea, retragerea licenței sau radierea din registru a participanților profesioniști la piața asigurărilor, asociațiilor de economii și împrumut, organizațiilor de creditare nebanară și birourilor istoriilor de credit, precum și documentele păstrate pe suport de hârtie care au fost elaborate în perioada 1 ianuarie 2020 – 30 iunie 2023 și care vizează raportarea și supravegherea entităților respective, inclusiv după retragerea licenței. Documentele pe suport de hârtie care urmează a fi păstrate de Comisia Națională a Pieței Financiare până la 30 iunie 2023 în virtutea unor obligații stabilite de legislația în vigoare, se vor transmite până la 5 iulie 2023. Documentele se vor preda în dosare cusute, sigilate, cu file numerotate și cu întocmirea listei interne a documentelor din dosar. La solicitarea Băncii Naționale a Moldovei, Comisia Națională a Pieței Financiare va transmite copii sau extrase din documentele care rămân în posesia acesteia și care sunt necesare Băncii Naționale a Moldovei pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. p) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.

(6) În prevederile actelor normative adoptate de Comisia Națională a Pieței Financiare, în partea în care aceste prevederi se aplică societăților de asigurare sau reasigurare, sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe, intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din Republica Moldova, asociațiilor de economii și împrumut, birourilor istoriilor de credit și organizațiilor de creditare nebanară și/sau reglementează atribuțiile Comisiei Naționale a Pieței Financiare în raport cu

entitățile respective, orice referință la Comisia Națională a Pieței Financiare se consideră drept referință la Banca Națională a Moldovei. Banca Națională a Moldovei poate modifica, abroga total sau parțial actele normative adoptate de Comisia Națională a Pieței Financiare, în partea în care acestea se aplică entităților menționate în prima propoziție. Procesul de elaborare a proiectelor de acte normative, inițiat de Comisia Națională a Pieței Financiare până la 1 iulie 2023, va continua de la etapa la care aceste proiecte se află la data de 1 iulie 2023.

(7) Modificările prevăzute de Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative nu afectează valabilitatea licențelor, autorizațiilor, avizelor pentru înregistrarea de stat, aprobărilor, sau a înregistrărilor, emise sau efectuate de Comisia Națională a Pieței Financiare până la 1 iulie 2023, și nici a altor acte administrative individuale, a actelor reale, a operațiunilor administrative, emise sau efectuate de Comisia Națională a Pieței Financiare până la 1 iulie 2023 sau care sunt în curs de realizare de Comisia Națională a Pieței Financiare la 1 iulie 2023. Fără a aduce atingere legislației în vigoare care stabilește temeuri specifice pentru retragere, revocare sau anulare, Banca Națională a Moldovei poate modifica, retrage, revoca sau anula total sau parțial actele menționate în prima propoziție.

(8) Solicitățile cu privire la actele permise (eliberare, reperfectare, eliberare copie, duplicat, etc.) sau solicitările de înregistrare, recepționate de Comisia Națională a Pieței Financiare în baza legislației care reglementează activitatea societăților de asigurare sau reasigurare, sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe, intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din Republica Moldova, asociațiilor de economii și împrumut, birourilor istoriilor de credit și organizațiilor de creditare nebanară și/sau atribuțiile Comisiei Naționale a Pieței Financiare în raport cu entitățile respective, care nu au fost soluționate până la data de 1 iulie 2023, de la data de 1 iulie 2023 se vor examina și se vor soluționa de Banca Națională a Moldovei în conformitate cu legislația în vigoare și cu respectarea următoarelor condiții:

a) modificările prevăzute de Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative nu afectează valabilitatea oricărei operațiuni administrative efectuate de Comisia Națională a Pieței Financiare până la 1 iulie 2023 în legătură cu solicitarea cu privire la actul permisiv sau solicitarea de înregistrare, inclusiv a oricărei solicitări a Comisiei Naționale a Pieței Financiare expediate solicitantului până la data de 1 iulie 2023;

b) termenul de finalizare a procedurii administrative, inițiate în baza solicitării cu privire la actul permisiv sau a solicitării de înregistrare, se prelungește de la 1 iulie 2023 cu un termen egal cu termenul stabilit conform legislației în vigoare pentru soluționarea solicitării cu privire la actul permisiv sau a solicitării de înregistrare. Prelungirea termenului de finalizare a procedurii administrative potrivit prezentului alineat nu afectează dreptul Băncii Naționale a Moldovei de a

suspenda sau de a prelungi, conform legislației în vigoare, termenul de finalizare a procedurii administrative.

c) plata percepută de Comisia Națională a Pieței Financiare în legătură cu solicitarea cu privire la actul permisiv sau solicitarea de înregistrare se restituie solicitantului..

d) de la 1 iulie 2023, Banca Națională a Moldovei poate dispune utilizarea sistemelor informatice ale Băncii Naționale a Moldovei în procesul de examinare a solicitărilor cu privire la actele permisive sau a solicitărilor de înregistrare. Banca Națională a Moldovei asigură informarea solicitanților cu privire la condițiile de acces și modul de utilizare a sistemelor informatice utilizate de Banca Națională a Moldovei în procesul de examinare a solicitărilor cu privire la actele permisive sau a solicitărilor de înregistrare.

(9) Orice procedură administrativă de control, inițiată și desfășurată de Comisia Națională a Pieței Financiare în baza legislației care reglementează activitatea societăților de asigurare sau reasigurare, sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe, intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din Republica Moldova, asociațiilor de economii și împrumut, birourilor istoriilor de credit și organizațiilor de creditare nebancaară și/sau atribuțiile Comisiei Naționale a Pieței Financiare în raport cu entitățile respective, care nu a fost finalizată până la data de 1 iulie 2023, de la data de 1 iulie 2023 se va realiza de Banca Națională a Moldovei în conformitate cu normele procedurale în vigoare de la 1 iulie 2023, cu respectarea următoarelor condiții:

a) modificările prevăzute de Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative nu afectează valabilitatea oricărei operațiuni administrative efectuate de Comisia Națională a Pieței Financiare până la 1 iulie 2023 în cadrul procedurii administrative respective;

b) fără a aduce atingere prevederii lit. c), termenul de finalizare a procedurii administrative de control se prelungește de la 1 iulie 2023 cu un termen egal cu termenul de finalizare a procedurii administrative de control stabilit conform legislației aplicabile activității administrative desfășurate de Comisia Națională a Pieței Financiare până la 1 iulie 2023. Prelungirea termenului de finalizare a procedurii administrative respective potrivit prezentului alineat nu afectează dreptul Băncii Naționale a Moldovei de a suspenda sau de a prelungi, conform legislației în vigoare, termenul de finalizare a acestei proceduri administrative;

c) în cazul în care, în cadrul procedurii administrative de control, până la 1 iulie 2023 a fost întocmit un act privind rezultatele controlului/analizei din oficiu, termenul prevăzut la art. 75² alin. (4) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei curge de la 1 iulie 2023.

(10) Procedura administrativă, alta decât cea prevăzută la alin. (8) și (9), inițiată de Comisia Națională a Pieței Financiare în legătură cu activitatea societăților de asigurare sau reasigurare, sucursalelor societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe, intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări,

Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din Republica Moldova, asociațiilor de economii și împrumut, birourilor istoriilor de credit și organizațiilor de creditare nebancară, care nu a fost finalizată până la data de 1 iulie 2023, se va finaliza de Banca Națională a Moldovei în conformitate cu legislația în vigoare. În privința procedurii administrative respective, se aplică, în mod corespunzător, prevederile lit. a) și b) ale alin. (8).

(11) Cu privire la procedurile administrative menționate la alin. (8)-(10), Comisia Națională a Pieței Financiare, până la 30 iunie 2023:

a) fără a aduce atingere prevederilor din propoziția a doua a alin. (5), transmite Băncii Naționale a Moldovei dosarele administrative referitoare la procedurile administrative respective. Transmiterea dosarelor administrative nu afectează competențele Comisiei Naționale a Pieței Financiare de desfășurare a procedurilor administrative până la 1 iulie 2023.

b) comunică participantului la procedura administrativă cu privire la realizarea procedurii administrative, începând cu 1 iulie 2023, de către Banca Națională a Moldovei și cu privire la prelungirea termenului de finalizare a procedurii administrative potrivit prevederilor corespunzătoare ale alin. (8)-(10).

(12) Societățile de asigurare sau reasigurare, sucursalele societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe, intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule din Republica Moldova, asociațiile de economii și împrumut, birourile istoriilor de credit și organizațiile de creditare nebancară, în măsura în care au obligații de raportare cu periodicitate lunară sau trimestrială către Comisia Națională a Pieței Financiare conform legislației aplicabile până la 1 iulie 2023, vor prezenta rapoartele lunare pentru luna iunie 2023 și cele trimestriale pentru trimestrul II 2023 Băncii Naționale a Moldovei, în termenele prevăzute de legislația în vigoare, prin sistemele de raportare ale Băncii Naționale a Moldovei. Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare vor asigura informarea reciprocă cu privire la datele raportate de entitățile raportoare menționate în prima propoziție pentru perioada de până la 1 iulie 2023.

(13) În privința plăților regulatorii încasate de la societățile de asigurare sau reasigurare, sucursalele societăților de asigurare sau reasigurare din statele terțe, intermediarii în asigurări și/sau în reasigurări, asociațiile de economii și împrumut și organizațiile de creditare nebancară pentru anul 2023, Comisia Națională a Pieței Financiare rămâne responsabilă de restituirea, din contul bugetului său, a plăților regulatorii achitate către Comisia Națională a Pieței Financiare pentru perioada de după 1 iulie 2023.

(14) Cererile prelabile, depuse până la 1 iulie 2023 sau după această dată, împotriva actelor administrative sau inacțiunilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare, emise sau manifestate până la 1 iulie 2023 în legătură cu exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. VIII alin.(3) din Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative, se examinează de Comisia Națională a Pieței Financiare. Înainte de emiterea deciziei cu privire la cererea prelabilă, Comisia

Națională a Pieței Financiare solicită opinia cu caracter consultativ a Băncii Naționale a Moldovei cu privire la proiectul de decizie elaborat de Comisia Națională a Pieței Financiare în cazul respectiv.

(15) Fără a aduce atingere art. 28 din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, Comisia Națională a Pieței Financiare efectuează, din contul bugetului său, plata prejudiciilor și a cheltuielilor de judecată, stabilite prin hotărâre judecătorească, care sunt cauzate de actele juridice, actele administrative, operațiunile administrative sau inacțiunile Comisiei Naționale a Pieței Financiare, încheiate, emise, realizate sau manifestate până la 1 iulie 2023 în legătură cu exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. VIII alin.(3) din Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative.

(16) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (asigurare transfer atribuții conform Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului.
Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (asigurare transfer atribuții conform Legii nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative), denumit în continuare <i>proiect</i> , a fost elaborat de Banca Națională a Moldovei. Conform prevederilor pct. 40 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, proiectul este promovat de Ministerul Finanțelor.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite.
Proiectul este elaborat în vederea punerii în aplicare a prevederilor Legii nr. 178 din 11.09.2020 (în vigoare din 01.07.2023) pentru modificarea unor acte normative, care are ca finalitate atribuirea Băncii Naționale a Moldovei (BNM) a unor competențe de reglementare și supraveghere a sistemului financiar non-bancar, în particular, a atribuțiilor de licențiere/avizare/înregistrare, reglementare și supraveghere a activității asigurătorilor, reasigurătorilor, intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din R. Moldova (BNAA), a asociațiilor de economii și împrumut (AEI), a birourilor istoriilor de credit (BIC) și a organizațiilor de creditare nebancaară (OCN) – atribuții exercitate în prezent de Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF). Proiectul de lege are drept finalități: 1. Stabilirea cadrului legal necesar pentru a asigura buna desfășurare și finalizarea ordonată a transferului de competențe de la CNPF către BNM; 2. Asigurarea exercitării ordonate a competențelor atribuite BNM prin Legea nr. 178/2020, prin uniformizarea unor aspecte care vizează atribuțiile de supraveghere și control ale BNM.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
Proiectul de lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.
Proiectul de lege include reglementări cu privire la: 1. Modificarea Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, precum și a legilor sectoriale (care reglementează activitatea entităților vizate de Legea nr. 178/2020) în contextul includerii noilor entități în aria de competență a BNM: modificările propuse la art. 75 ¹ și art. 75 ² asigură aplicabilitatea prevederilor acestor articole și față de entitățile a căror supraveghere va fi preluată de BNM; corelativ, legile sectoriale se completează cu prevederi privind aplicabilitatea prevederilor Legii nr. 548/1995 în cadrul procedurilor de control și de aplicare a sancțiunilor. Modificările propuse la art. 25 din Legea nr. 548/1995 se propun în legătură cu modificarea art. 30 alin. (30) din Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare și de reasigurare, care este una imperativă în vederea asigurării continuității unor eventuale măsuri luate de CNPF în contextul prevederilor art. 30 alin. (25) și (30) din Legea nr. 92/2022. 2. Modificări în Legea nr. 139/2007 asociațiilor de economii și împrumut, Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit, în Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară și Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare și de reasigurare, care presupun, în principal, revizuirea mecanismului de constatare a încălcărilor și de aplicare a sancțiunilor prin: a) substituirea sancțiunilor contravenționale cu sancțiuni de amendă conform legilor sectoriale respective. Având în vedere că actualmente entitățile vizate de Legea nr. 178/2020 pot fi atrase (pentru încălcarea legilor sectoriale precitate și a actelor normative ale autorității de supraveghere) atât la răspundere administrativă (conform legilor sectoriale respective), cât și la răspundere contravențională (conform Codului contravențional), precum și ținând cont de faptul că, potrivit legilor sectoriale, orice caz de nerespectare a obligațiilor prevăzute de lege sau de actele normative ale autorității de supraveghere se consideră încălcare, iminent intervine situația în care faptele considerate drept contravenții conform art. 305-310, 310 ² și 310 ³ din Codul contravențional, se vor considera, concomitent, încălcări potrivit legilor sectoriale. În contextul dat, pentru a asigura aplicarea unui regim uniform și previzibil pentru subiecții supuși supravegherii, în măsura în care interesul protejat prin normele punitive (administrativă și contravențională) este același, considerăm că este necesară menținerea a unei singure forme a răspunderii juridice pentru aceeași faptă și anume a răspunderii administrative, care este una mai eficace, proporțională și cu efect descurajant, întrucât asigură atingerea scopului sancțiunii de executare a cerințelor prevăzute de legislația în vigoare, corectare a

comportamentului subiectului vinovat, remediere a deficiențelor constatate și/sau reparare a prejudiciului cauzat, prevenire a comiterii unor noi fapte atât de către același subiect, cât și de alți subiecți pe viitor, precum și a finalității de menținere și promovare a respectării legii și a actelor normative subordonate legii.

Proiectul de lege prevede o trecere la regimul de sancționare administrativă, cu un mecanism de determinare a sancțiunilor proporțional situației financiare a subiectului sancționat și cu luarea în considerare a gravității încălcării și a altor circumstanțe aferente. Modificările propuse derivă din faptul că regimul de sancționare actual nu oferă un cadru suficient și eficace pentru sancționare în cazul categoriilor de încălcări existente, inclusiv prin prisma existenței dualității de proceduri.

Totodată, unele categorii de persoane, conform cadrului legal actual nu pot fi sancționați decât prin aplicarea de sancțiuni contravenționale, a căror mărime nu este proporțională cu natura încălcărilor care ar putea fi admise. Spre exemplu, este de menționat că urmare a modificării cadrului normativ aferent sectorului de asigurări, sancțiunile contravenționale stabilite actualmente în Codul contravențional nu sunt suficiente pentru a putea responsabiliza anumite categorii de persoane în cazul încălcării cadrului normativ. Întrucât valorile maxime ale amenzilor conform Codului contravențional, constituie 150 u.c. (7500 lei) pentru încălcări în domeniul asigurărilor, 180 u.c. (9000 lei) în domeniul activității AEI și a BIC și 500 u.c. (25000 lei) în domeniul activității OCN (amendă maximă stabilită în 2020 pentru OCN), constatăm că sancțiunile contravenționale nu sunt eficace și proporționale cu faptele sau deficiențele care ar putea fi admise și nu sunt de natură de a avea un efect descurajant.

În acest context, relevăm, că potrivit principiilor ICP 10.6.4 (Insurance Core Principles) ale IAIS (International Association of Insurance Supervisors), „sancțiunile impuse de autoritatea de supraveghere trebuie să fie proporționale cu natura și gravitatea neconformării de către asigurator cu cerințele de reglementare. Încălcările administrative sau procedurale vor atrage, în general, sancțiuni mai puțin severe decât încălcările care decurg din nerespectarea intenționată de către un asigurator a cerințelor de reglementare. Sancțiunea impusă ar trebui să fie suficient de disuasivă (descurajatoare) pentru ca asiguratorul, sau alți asiguratorii, să nu comită încălcări similare pe viitor.”. Instituirea răspunderii administrative pentru entitățile ce vor fi supravegheate și extinderea limitelor maxime ale sancțiunilor aplicabile se justifică inclusiv prin următoarele considerente fundamentale:

a) **Eficiența sancțiunilor și prevenirea încălcărilor.** Sancțiunile contravenționale se constată a fi ineficiente în a responsabiliza entitățile supravegheate, în special, în cazurile de nereguli sau încălcări grave ale legii/actelor normative. Regimul de sancționare contravențională este limitat la sancțiuni de valoare pecuniară nesemnificativă, în schimb, regimul de sancțiuni administrative este mai eficient și poate avea un impact benefic asupra activității entităților supravegheate în vederea responsabilizării acestora pentru respectarea cadrului legal și prevenirea încălcărilor, și, ca rezultat, protejarea intereselor contractanților, asiguraților, reasiguraților, beneficiarilor asigurării și terților păgubiți în baza contractelor de asigurare și/sau de reasigurare și asigurarea stabilității sistemului de asigurare din Republica Moldova.

b) **Caracterul descurajant prin prisma reputației.** Sancțiunile administrative sunt mai eficiente în descurajarea entităților supravegheate să încalce legislația, deoarece aceste sancțiuni pot afecta reputația acestora. În cazul în care o entitate supravegheată este atrasă la răspundere contravențională, aceasta poate fi văzută ca o încălcare minoră sau trivială și, astfel, nu poate avea un impact negativ asupra reputației acesteia, respectiv, nu are un caracter descurajant prin prisma reputației.

c) **Consecințe asupra pieței:** Sancțiunile administrative, spre deosebire de cele contravenționale, sunt mai eficiente în menținerea stabilității financiare individuale a societăților de asigurare sau reasigurare, precum și în menținerea stabilității întregului sector al asigurărilor în cazurile în care unele entități supravegheate ar încălca în mod continuu prevederile legislației, ceea ce ar afecta negativ piața asigurărilor și consumatorii.

Aplicarea unui regim sancționator unic este determinată și de dezideratul de uniformizare a procedurilor sancționatoare, desfășurate de BNM, având în vedere dificultățile pe care le-ar comporta coexistența a două proceduri de sancționare distincte în cadrul unei autorități publice (procedura administrativă și cea contravențională).

b) **eficientizarea mecanismului de răspundere administrativă, similar entităților supravegheate de BNM prin:**

- precizarea faptelor care se consideră încălcări;
- delimitarea clară a sancțiunilor aplicabile de măsurile care pot fi aplicate;
- precizarea modului de constatare a încălcărilor, de aplicare a sancțiunilor și a măsurilor, cu referință la prevederile Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.

Totodată, în legile sectoriale respective se propun unele modificări pentru eficientizarea activității de supraveghere a entităților vizate de Legea nr. 178/2020, înlăturarea neconcordanțelor în textul legilor în legătură cu preluarea competențelor de BNM, revizuirea trimiterilor desuete și corelarea terminologică cu prevederile altor legi care reglementează domeniul financiar. În context, în Legea nr. 139/2007 asociațiilor de economii și

împrumut se propune extinderea termenului stabilit pentru emiterea de către autoritatea de supraveghere a deciziei de reluare a activității asociației de economii și împrumut – de la 10 zile lucrătoare la 30 zile lucrătoare. În acest sens, menționăm, că analiza necesară pentru emiterea deciziei de reluare a activității asociației de economii și împrumut presupune examinarea acțiunilor întreprinse de către entitate, în vederea remedierii/lichidării circumstanțelor ce au condus la încălcarea cadrului legal, și, respectiv, examinarea documentelor și informațiilor prezentate în acest sens, inclusiv nu poate fi exclusă necesitatea efectuării vizitelor la fața locului pentru a atesta remedierea/lichidarea încălcărilor. Acțiunile autorității de supraveghere în această situație, practic, sunt similare acțiunilor din cadrul unei proceduri administrative de control și, prin urmare, este oportună stabilirea unui termen similar pentru realizarea acestui proces.

3. Modificări ale Codului contravențional care prevăd:

a) abrogarea articolelor 305-310, art. 310² și art. 310³: semnalăm, că abrogarea articolelor respective nu are ca scop dezincriminarea faptelor sancționate conform prevederilor acestor articole, ci doar substituirea contravențiilor din Codul contravențional cu norme punitive prevăzute de legile sectoriale;

b) revizuirea articolelor 304, 304² și 304³ în vederea asigurării aplicabilității prevederilor acestor articole doar în raport cu entitățile supravegheate de CNPF.

4. Modificarea Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în vederea corelării cu prevederile Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și ale Legii nr. 192/1998 cu privire la Comisia Națională a Pieței Financiare.

5. Regimul taxelor care se vor încasa de BNM:

- taxele încasate pentru actele sau acțiunile cu caracter permisiv eliberate sau realizate de autoritatea de supraveghere, aferente domeniilor care constituie obiectul transferului de competențe, să fie vărsate la bugetul de stat (și nu la bugetul autorității de supraveghere). Același regim este aplicat în prezent în cazul taxelor percepute pentru actele cu caracter permisiv eliberate de BNM entităților supravegheate;

- taxele de supraveghere a entităților supravegheate de BNM vor fi stabilite într-un proiect de lege distinct;

- taxele pentru servicii prestate terților, alții decât entitățile supravegheate, în măsura în care sunt prevăzute de lege, se exclud, iar cele prevăzute de actele subordonate legii, urmează a fi revizuite prin hotărâre emisă de BNM.

6. Modul de transmitere a bazelor de date electronice și a sistemelor informatice. Prevederea art. IX alin. (3) constituie decizie de transmitere (în sensul pct. 9 din Regulamentul cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 901/2015), care se ia de către Parlament.

7. Modul de realizare a procedurilor administrative (de licențiere, de control, alte proceduri administrative) care sunt în curs de realizare la data de 1 iulie 2023.

8. Modul de prezentare a rapoartelor după 1 iulie 2023.

9. Situația proceselor de judecată, a proceselor de insolvență și de lichidare silită, conexe atribuțiilor prevăzute la art. VIII alin. (3) din Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative, în care CNPF va avea calitatea de pârât, urmând să rețină această calitate pe toată durata examinării litigiilor respective, precum și precizarea faptului că BNM, indiferent de calitatea procesuală în care ar putea fi atrasă de instanța de judecată în procesele respective, nu poate fi ținută responsabilă pentru prejudiciile și cheltuielile de judecată, stabilite prin hotărâre judecătorească, care sunt cauzate de actele juridice, actele administrative, operațiunile administrative sau inacțiunile Comisiei Naționale a Pieței Financiare, încheiate, emise, realizate sau manifestate până la 1 iulie 2023 în legătură cu exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. VIII alin.(3) din Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative pentru prejudiciile și cheltuielile de judecată.

10. Situația proceselor contravenționale în derulare la data de 1 iulie 2023, în legătură cu substituirea unor contravenții din Codul contravențional cu sancțiuni din legile sectoriale.

11. Preluarea, în contextul transferului de competențe de la CNPF către BNM (inclusiv a competenței de a emite acte administrative în domeniile pasibile de transfer), a normelor curente din Legea nr. 192/1998 cu privire la Comisia Națională a Pieței Financiare, care reglementează cazurile de inadmisibilitate a suspendării actelor emise de autoritatea de supraveghere (art. 23 alin. (1¹) din Legea nr. 192/1998), în măsura în care aceste norme vizează acte emise în privința entităților care, de la 1 iulie 2023, vor fi supravegheate de BNM.

5. Fundamentarea economico-financiară.

Implementarea proiectului de lege nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare din contul bugetului de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare.

Proiectul de lege are ca obiect modificare unor legi, respectiv, în conformitate cu art. 64 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, modificările propuse în proiect se încorporează, de la data intrării în vigoare a dispozițiilor de modificare, în actele normative de bază la care se referă.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului.

Proiectul de lege a fost supus consultărilor publice și a fost avizat de către Ministerul Dezvoltării Economice și

Digitalizării, Ministerul Afacerilor Interne, Comisia Națională a Pieței Financiare, Centrul de Armonizare a Legislației, Serviciul Fiscal de Stat și Agenția de Guvernare Electronică

8. Constatările expertizei anticorupție.

Proiectul de lege a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție, de concluziile căruia s-a ținut cont la definitivarea proiectului de lege.

9. Constatările expertizei juridice.

Proiectul de lege a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției, de propunerile căruia s-a ținut cont la definitivarea proiectului de lege.

10. Constatările expertizei de compatibilitate.

Proiectul de lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și nu urmează a fi supus expertizei de compatibilitate.

11. Constatările altor expertize.

Având în vedere că proiectul de lege nu are impact economic sau asupra bugetului public, proiectul nu este supus expertizei economice și expertizei financiare.

MINISTRU

Digitally signed by Sirețeanu Veronica
Date: 2023.06.14 08:48:51 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Veronica SIREȚEANU